

Ton Levelt

Mathematisch Instituut
Katholieke Universiteit Nijmegen
Postbus 9010, 6500 GL Nijmegen
ahml@math.kun.nl

In memoriam

Henry Oedayrajsingh Varma (1930–2003)

Op tweeënzeventigjarige leeftijd is Henry Oedayrajsingh Varma in Nijmegen overleden. Na een lectoraat van vijf jaren aan het Mathematisch Instituut van de Universiteit van Nijmegen, werd hij in 1970 benoemd tot hoogleraar in de zuivere wiskunde aan dit instituut. De auteur van dit In Memoriam is emeritus hoogleraar aan hetzelfde instituut.

Op 23 februari 2003 overleed te Nijmegen Henry Alphonsus Maria Jagdischandre Oedayrajsingh Varma, ongeveer zeven maanden na de dood van zijn bewonderde en geliefde leermeester Prof.dr. W.T. van Est. Henry Varma, zoals hij door vrienden en collega's meestal genoemd werd, werd geboren in Suriname op 5 augustus 1930. Na een jaar studie voor civiel ingenieur aan de T.H. Delft stapte hij in 1950 over naar de studie wiskunde aan de Rijksuniversiteit Leiden, waar hij in 1956 het doctoraal examen aflegde. Vervolgens was hij twee jaar werkzaam als leraar bij het middelbaar onderwijs en de kweekschool in Suriname. In 1960 trad hij in dienst van de juist gestarte wiskundeopleiding aan de Katholieke Universi-

teit Nijmegen. In maart 1961 promoveerde hij in Leiden op het proefschrift *On the theory of covering groups*. Promotor was Prof.dr. W.T. van Est. De periode 1963–1965 bracht hij door als research fellow aan de Harvard universiteit. Bij zijn terugkeer naar Nijmegen werd hij benoemd tot lector. Vijf jaar later volgde zijn benoeming tot gewoon hoogleraar. Hij legde zijn functie neer eind 1988.

Achter deze korte opsomming van biografische data gaat een intens leven schuil, getekend door de wiskunde. Die wiskunde was voor Henry Varma een heilige zaak, een beleving van inzicht en esthetiek, gekenmerkt door gedrevenheid. Verbaal begaafd, speels en met een groot gevoel voor humor heeft hij de jaren door studenten en collega's weten te boeien. Met de studenten had hij een bijzondere verhouding; hij gaf om ze en kon heel open en persoonlijk met ze omgaan, vaak met iets vaderlijks. Maar hij kon ook heel streng zijn. Als hij voorvoelde dat het tentamen slecht zou uitpakken, dan laste hij extra avondcolleges in om de studenten bij te spijkeren. Niemand durfde daarbij weg te blijven. Hij had de wind eronder. Beroemd was zijn college op 6 december; dat ging geheel op rijm en eindigde met speculaas! Generaties van studenten zullen zijn kleurrijke persoonlijkheid niet licht vergeten. Zeker niet de studenten uit de revolutiejaren. In tegenstelling tot vele professoren schuwde hij het contact met de "revolutionairen" niet, maar hij bespaarde hun evenmin zijn kritiek. Zij moesten gevoeld hebben dat hij ze au sérieux nam en dat hij hun afwijzing van het onrecht in de wereld begreep. Begrijpelijkerwijs lag Henry's hart bij de noden van de derde wereld. Hij gaf daaraan gevolg door een jaar (1972/73) bijscholing te geven aan de docenten van de San Marcos universiteit in Lima.

Henry Varma's wiskundige interesse betrof de algebraïsche topologie, differentiaalmeetkunde en topologie van Liegroepen waarin hij een diep inzicht had. Zijn wetenschappelij-

ke output wordt gekenmerkt door kwaliteit, meer dan door kwantiteit. Het paste in zijn filosofie om zijn promovendi in verschillende gebieden van de meetkunde aan het werk te zetten. Zijn nieuwsgierigheid werd steeds weer geprikkeld door nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Zo raakte hij gefascineerd door computers en programmeren. Nooit te bang om vergaande standpunten in te nemen probeerde hij toen iedereen te overtuigen dat er maar één werkelijk goede programmeertaal bestond: APL.

Henry heeft een grote bestuurlijke last gedragen. Hij was voorzitter van de Sectie Wiskunde gedurende twee perioden: 1975–1980 en 1984–1986. In de eerstgenoemde periode heeft hij een dynamisch bewind gevoerd waarin veel tot stand is gebracht. Belangrijke vacatures werden opgevuld, procedures vastgesteld, extra middelen verworven uit de universitaire onderzoekspool, computers werden geïntroduceerd in het Mathematisch Instituut en steun werd verleend aan de komst van de informatica. Het waren geen gemakkelijke jaren; resultaten konden slechts bereikt worden met veel politiek vernuft en fikse strijd. Ook daarna werd op hem een beroep gedaan voor lastige bestuurszaken. In zijn tweede bestuursperiode, 1984–1986, wilde het niet goed meer lukken. Zeker heeft hij zich ook toen ingezet voor enkele belangrijke zaken, zoals de oprichting van een faculteit wiskunde en informatica. Maar het leek of hij zijn plezier erin verloren had. Hij werd somber over de ontwikkelingen in de Nederlandse universiteiten, die zover afgleden van het niveau van de Leidse alma mater dat hij kende uit zijn studententijd. Zijn meningen stak hij nooit onder stoelen of banken, maar nu raakte hij echt in conflict met bestuurders en medewerkers. Uiteindelijk legde Henry zijn functie neer eind 1988. Hoewel zijn contacten met het Mathematisch Instituut sporadisch werden, zal Henry, die niemand onbewogen liet, in onze herinnering sterk blijven voortleven. ◀

